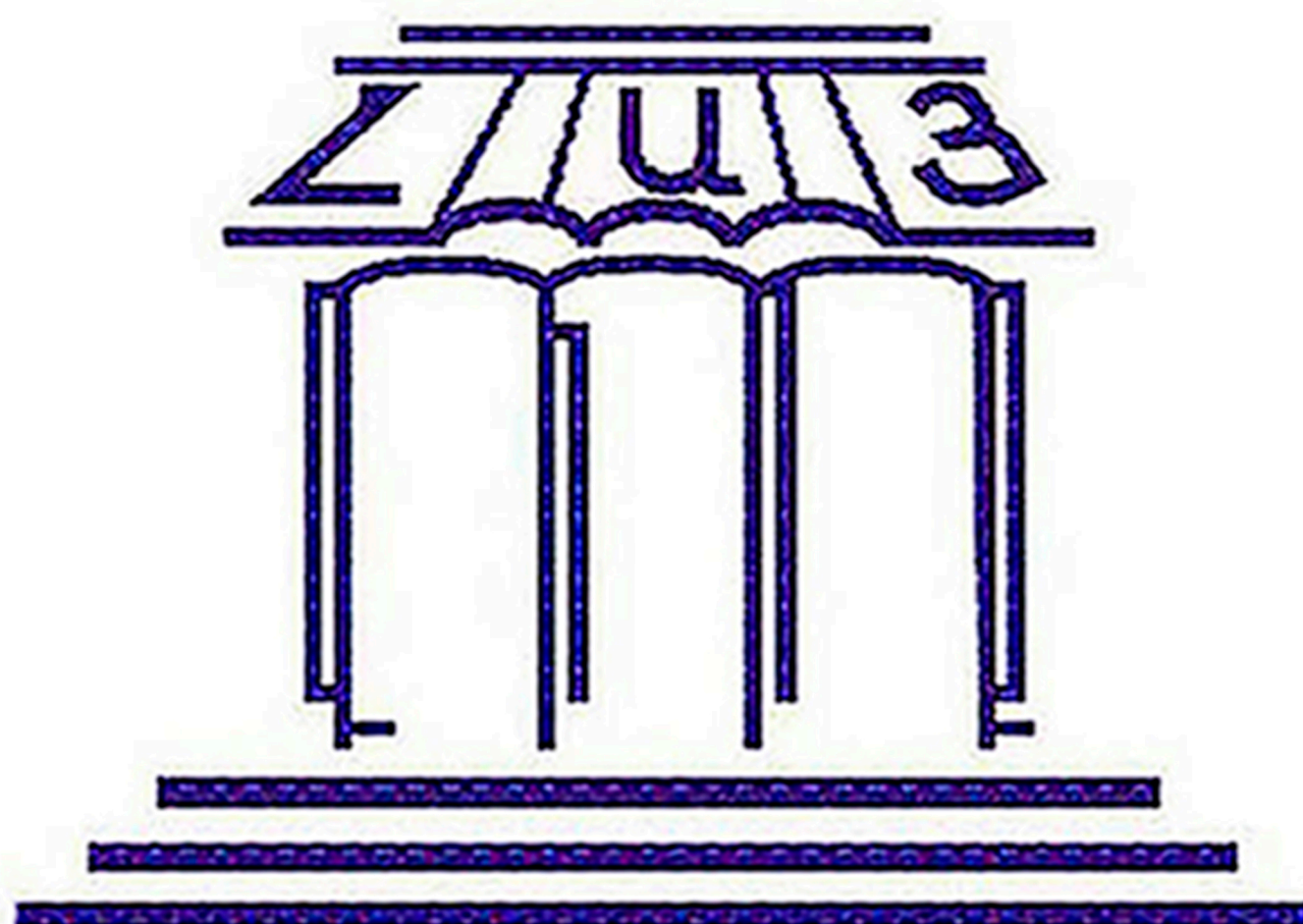

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԱՐՇԱԿ ՇԱՀՈ

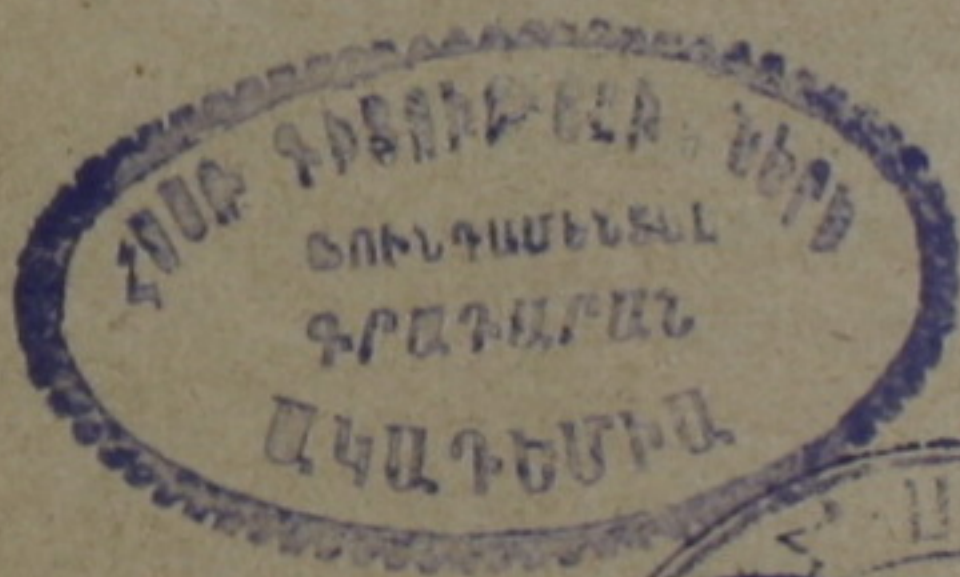
Մ Ա Ր Վ Ո Ղ
Թ Ր Թ Ի Ռ Ն Ե Ր

Գր. Իսկանդարյան
 Երևանի մարզպետարան
 12/11/26.

ԱՐՇԱԿ ԺԱՀՈ

ՄԱՐԿՈՂ ԹՐԹԻՈՒՆԵՐ

15-9/4
 848
 A I
 8546

ՏՊԱՐԱՆ ՀԵՐՄԵՍ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅԱՆ.

ՄԱՐԲՍԻ ՓՈՂ. № 29

ԳՐԱՌԵՊ. 836Բ.

ՏԻՐԱԺ 1000

I

ՄՇՈՒՇՆԵՐՈՒՄ

1923—1924

• ՀԱՅՏՆՈՒԹՅՈՒՆ

Աղջամուղջի շողերի մեջ հուշ—անուշ,
Դու մոտեցար թեթե թևով հովի պես.
Դու մարդ չեիր, աղջիկ չեիր, իմ անուշ՝
Փերի եյիր հեքյաթային ու անտես:

Հյուրի պես: փերի պես, դյուլթական՝
Նոր շունչ տվիր սրտիս տխուր բաբախին.
Ու հուշի պես, զեփյուռի պես, աննման՝
Նոր կյանք տվիր իմ մլարած քնարին...

Զլսեցիր աղաչանքին իմ տխուր՝
Ու ապրեցիր սրտիցս հեռո՛ւ շատ հեռու...
Ինչքան կուգես հեռու փախիր ամենուր՝
Դարձյալ սրտիս վեհ թագուհին դու յես դու...

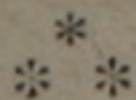
Աղջամուղջի շողերի մեջ հուշ—անուշ,
Դու մոտեցար թեթե թևով հովի պես
Դու մարդ չեիր, աղջիկ չեիր, իմ անուշ՝
Փերի եյիր հեքյաթային ու անտես:

. . . ին

Զգում ես, լսում ես դու ինձ,
Ու սրտիս տազնապները խրթին.
Բարի դու, շատ բարի նայիր ինձ՝
Ու խղճա իմ մեռնող հեզ սրտին:

Գիտես; վոր խղճալ ուրիշի
Յեւ չեյի սիրում պայքարում.
Բայց ի՞նչս մնաց այն որից,—
Վոչ ծաղիկ, վոչ սեր, վոչ դարուն:

Ել բանի պետք չեմ աշխարհում,
Անպետք, շատ անպետք մի լաթ.
Իմ սիրտը քեզնով ե ապրում,
Քեզնով ե, քեզնով ե հիվանդ:

Որերս տխուր են, որերս լաց՝
Վառվռուն կյանքիցս ել վռչինչ մնաց-
Հանգան հոգուս ջահերը հրավառ.
Վողջը գեղեցիկ... անցավ ու գնաց:

Առանց յերգելու սերը սրբազան,
Առանց մարտական մի խոսք հնչելու,
Յեկել եմ այսօր փշրված սրտով՝
Դողդոջ յերգերս արձագանքելու:

Սիրեցի շատ բան, սիրեցի թաքուն,
Ու ջտհել սիրտս այդ սերով վառվեց-
Թաքուն յերգեցի, ու շատ յերգեցի
Անսպառ աղբյուր—յերբեք չսպառվեց:

Բայց տես թե ինչպես սերս կաթոգին
Մարում ե տխուր՝ աչքերիս առաջ.
Մնում ե գոռամ, ասեմ ամենքին,
Զայնովս հուսահատ: Ո՛ր անհույս հառաչ:

Ասեմ՝ թե ինչպես յերկար սիրեցի,
Ասեմ՝ թե ինչպես յերկար վառվեցի,
Բոլորն ել հոգուս սև աղջամուղջում
Անխոս թաղեցի:

Հիշում ես, լուռ հանդիպեցինք
 Կյանքի մռայլ աղջամուղջում.
 Ճամբաներում մշուշածին,
 Ճամբաբաժան անորոշում:

Անորոշ եր ու աղջամուղջ,
 Սիրտս կամաց եր թրթռում.
 Վախենում նա խանգարել՝
 Խորհրդավոր այդ լուրթյունն:

Վախենում եր վոր վախենաս,
 Վախենում եր թռչես հանկարծ՝
 Թողնես մենակ ու չքանաս,
 Ու դառնաս միշտ անհաս, անհաս...

Յեվ դու փախար ու չքացար,
 Թողիր սիրտս հեծկլտալով.
 Կգամ արդյոք, նորից կգամ,
 Ո՛ր, յես մեռա ոպասելով:

ԱՆՈՐՈՇ ՍԵՐ

Սիրում եմ, բայց թե ում, — չգիտեմ,
Զգիտեմ թե ով ե ինձ հիշում.
Կապված ե մեկի հետ հոգիս
Հեռով, շատ հեռու մշուշում:

Յերգս հնչում ե թախծոտ,
Կանչում ե մեկին միայլար,
Թռչում ե սիրտս վշտոտ,
Դեպի հեռու մշուշն անհայտ:

Մշուշում հեռու ու անձուկ
Սիրտս ունի մի ընկեր աննման՝
Մի ընկեր, մի տաք սեր. — զգում եմ
Բայց ով ե, չգիտեմ յես նրան:

Զգում եմ, վոր մի որ նա կգա,
Թեթե քայլերով վորպես հուշ.
Տաք սիրով սրտիս շունչ կտա,
Կյերդի դյուլթական ու անուշ:

ՄՏԵՐԻՄ ԽՈՍԹԵՐ

Արշալույս, թե վերջալույս ե.—չգիտեմ.
Իմ հոգում միշտ մշուշ ե խավար.
Ո՛ր, դեռ շատ պիտ յերգեմ ու կանչեմ՝
Յերգերով այս տաղտուկ ու մոլար:

Գուցե դու չես լսում ձայնը իմ,
Այդ հեռվում անժանոթ ու խեղդող,
Կամ գուցե տվել ես հաճույքի՝
Հոգին քո և մաքուր և կեղտոտ:

Յեվ գուցե քեզ համար հաճույք ե,
Տանջել մի ջահել պոետի.
Կամ կյանքը գինառատ խճույք ե,
Իսկ սերը արբեցնող գինի:

Իսկ դու տեսել ես իմ հոգին՝
Ուր խեղդող մշուշ ե հիմա.
Առանց քեզ քաղցր ե մահը՝
Իսկ կյանքը՝ տանջող առորյա:

*
* *

Դու դեռ ապրում ես իմ հոգու խորքում,
Ու յերգում քաղցր, սրտալի մի յերգ.
Քո յերգն իմ սրտում տանջալի մի վերք.
Դու դեռ ապրում ես իմ հոգու խորքում:

Զվարթ պատկերդ դժգունել ե շատ,
Վորպես շողերը աշնան արևի.
Դու դեռ ապրում ես, Ո՛ր, դու չես մեռնի,
Թեև պատկերդ դժգունել ե շատ:

Ո Ր Ո Ր

Աշուն է, աշուն է, աշուն.
 Աշուն է, ինչ ցուրտ է դուրսը.
 Կ'մրսես, կ'մրսես մշուշում
 Մշուշը անլույս է, անհույս է:

Շինված է տնակս շատ հեռու,
 Հեռու մարդկային ժխորից.
 Ուր վոչ վոք չի գնում խաչվելու,
 Հեռու մարդկային ժխորից:

Կ'վառենք տաքուկ վառարանը,
 Կ'սստենք կողք-կողքի ամեն ուր.
 Կ'սստենք, կ'կարդանք Տերյանը,
 Մեկ մեկու շղթայված ու սովոր:

Աշուն է, աշուն է, աշուն.
 Քամի չե, փոշոտվեց Տերյանը
 Կ'մրսես, կ'մրսես, արի տուն.—
 — Տերյանը, Տերյանը, Տերյանը:

II

ՆԱԴԱՐԱ

1925 թ.

ԴԵՐՎԻՇ

Կնկնեմ յես քուչա-քուչա,
Որերի փոշոտ քաղաքում.
Կ'զարկեմ, կ'չալեմ նաղարա,
Վազող ու մրրկող քաղաքում:

Փռչին թող կիտվի ճակատիս,
Ինձ թող համարեն խելագար.
Որերի փոշոտ քաղաքում՝
Կ'չալեմ կյանքի նաղարան:

Թող մարդիկ յելնեն թամաշա,
Ու դիտեն պարն իմ խելագար.
Կ'նկնեմ յես քուչա-քուչա՝
Կ.յերգեմ մի նոր տրարա-րա:

Թող տան դերվիշ ե մի խենթ՝
Կռվել ե, կռվումն ե խենթացել.
Տեսել ե և՛ արյուն և՛ յերթ.
Արյունի հոտից ե հարբել:

Որերի փոշոտ քաղաքում,
Իմ յերգը գալիքին կ'պարզեմ.
Իմ նոր ու անուշ տրարա-րան՝
Գալիքին, գալիքին, կ'ձոնեմ:
Կ'ձոնեմ, թող գալիքն իմանա
Ու կանչի՝—Հեյ գիդի Շահո,
Յերգում եր մի նոր տրարա-րա
Չալում եր կյանքի նաղարան:

ՀՐԱԺԵՇՏ

Նաղարաս չալած շուկա գնացի,
Շուկայում յես տեսա նրան.
Շուկայից աղմկոտ եր նա,
Յերբ տեսա շուկայում նրան:

Ու անցա փողոցից փողոց,
Փողոցի մայթը թաց եր.
Նաղարաս փչում եր ուրախ,
Նա ել ինձ նման հարբած եր:

Փողոցում խուլ ու համր,
Դեմքեր ու դեպքեր տեսա.
Դեպքերի այդ խուլ ժխորում,
Յես դարձա թաղա փեսա:

Ահա պատուհան մի մեծ,
Մի աղջիկ քսում է պուղրա,
Սպասիր ասում է.— կ'գամ՝
Հենց եդ թաց մայթերի վրա...

— Յես ինչի՞դ սպասեմ, — ասի,
Իմ նոր նաղարան քոնը չի...
Նաղարաս զլեց — «գնացի...»
Ու փախա նրա նեղ քուշից:

*
* *

Շահոն ունի մի սիրած,
(Իմ նաղարան լավ գիտե),
Արթուն լինեմ, թե քնած,
Իմ սիրունուն կ'գովե...

Թե յես լինեմ փողոցում,
Թե իմ տանը յերգելիս,
Թաքուն պաշտում սիրունում
Ու զարկում եմ դնուիս:

Հորինել եմ շատ յերգեր
Իմ սիրունուն նվիրած.
Նա մի անուշ ծաղիկ է,
Մեր սարերիցը բերած

Իմ նաղարան լավ գիտե՝
• Շահոն ունի մի սիրած.
Յեվ գինի յե և քեֆ է...
Իմ նաղարան լավ գիտե:

~~848~~

~~1765~~

A $\frac{I}{8546}$

ՎԵՐՁԸ

1926 թ.

Կածաններով այս անձիւր
Ուր յեկանք.

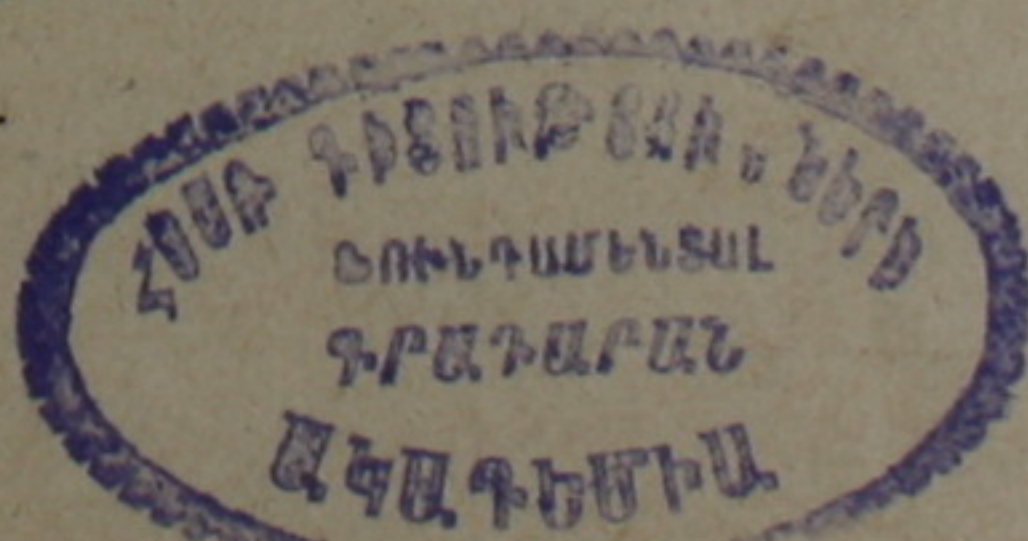
Եսպես յերգեր յերգելով՝
Զուր յեկանք...

Ո՛ր, յերկնում ե աշխարհը,
Նորն ե ծնում նա հիմա.
Յեւ իմ հոգնած յերգերը,
Յեւ անգոր են և հիվանդ:

Ամեն կողմ խիստ ու աղմուկ
Կյանքը մի ծով ալեկոծ.
Մենք հաղթանակ չենք տանի...
Շուրջը հրդեհ, շուրջը բոց...

Յերգերս պաղ ու մռայլ...
Շուրջը կռիւ ու սկան.
Պետք են զենքեր ու զրահ,
Պետք են յերգեր հաղթական...

Կածաններով այս անձիւր,
Ուր յեկանք.
Մշտնադնում յերգելով՝
Զուր յեկանք:

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0045693

[064.]

A^I₈₅₄₆

ԳԻՆԸ 20 ԿՈՊ.

